

Ernek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvenhetedik évfolyam.

15. szám.

Debrecen, 1927 ápril 9.

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Falu és város.

Máté 21: 10—11: És amikor bemegy vala Jeruzsálembe, felháborodék az egész város, mondván: Kicsoda ez? A sokaság pedig mondá: Ez Jézus, a galileai Názáretből való próféta.

A falu, amely ünnepelni ment a városba, kíséerte Őt és hozsánnázott neki. A város, amely ünnepre készült és nem tudta, hogy most lesz történelmének legszentebb ünnepe, izgatottan és szenzációra éhesen, de minden belső megértés nélkül kérdezte: „kicsoda ez?”

Falu és város örök különbözőségének és ellenkezésének milyen szívbemarkoló képe ez az első virágvasárnap!

A falu népe az anyatermészet keblén, vagy legalább a közvetlen közelében él. Életviszonyai még ma is mérhetetlenül egyszerűbbek, mint a városi emberéi — a tanyavilágban meg éppen a primitívességig, a teljes kulturátlanságig s a majdnem teljes civilizációmentességig egyszerűek. Ebből következik, hogy legalább Istennek a természetben s az embersors nagy fordulataiban szóló szavát könnyebben meghallja, mint a városok „kövi embere”. És amikor odament hozzá Az, aki maga is közüle való volt és a mezők liliomainak s az ég madarainak nyelvén megszólaltatta számára az Atya legcsodálatosabb üzenetét, — mégpedig úgy, hogy a beszélő szeretet szavát a cselekvő szeretet beszéde is kíséerte — azoknak az egyszerű, kicsiny mezei embereknek felgyult és megolvadt a kérges szíve, befogadta a titokzatos prófétát s az első virágvasárnapon egekig csapó naív lelkesedéssel királyának is vállalta már.

Ámde a faluval szemben ott volt a város, mely szintén izgalommal fogadta ugyan Jézust, de nem a megérintett szív, csak a szenzációéhes elme izgalmaival. A Názareti, mint Békekirály — érdekes, nem mindennapi ujdonság! Báméskodott rá, talán tapsolt is neki — de annak még a gondolatától is felháborodott, hogy komolyan vegye a galileai parasztok Messiását! Városi, éppen fővárosi embernek, a maga mérhetetlen „műveltségi”

fölényében, ugyan mit mondhat a falu lelke, a falu prófétája? Hiszen a város a bölcsesség forrása csak úgy, mint az örömök találkozóhelye; a város az előkelőség, a város a gazdagság, a város a tekintély — a falunak, a tanyának nincs egyéb feladata, mint az, hogy rajta függjön, mint orákulumon, táplálja örökké éhes gyomrát s ha maga is boldog és bölcs, előkelő és hatalmas akar lenni, igyekezzék minél előbb maradéktalanul felszívódni belé...

És a Város fölényes, kritikus, még érdeklődő, de máris csúfolkodó arca előtt a Falu megtorpan — s azt, akit még az elébb Messiásként ünnepelt, most már csak szerényen, prófétának meri vallani, akit — szinte halljuk a mentegetőzést a szavak mögött — csak azért ünnepel ily meleg szeretettel, mert — földije!

Magyar faluk, tanyák egyszerű, elhagyatott népe — magyar városok kőbörtöneinek öntelt lakói: megtaláljátok-e ti egymást még valaha?

Virágvasárnapon gondolatok arra, hogy csak Jézus Krisztusban találhatjátok meg egymást. Jézus Krisztus még megteheti, amire (nyilván látszik) már semmiféle más erő nem képes: hogy a város felelősséget érezzen a falvak és a tanyák sötétben kódorgó s nem ritkán tompa állatóságba merült lelkéért s igazsággal és szeretettel meginduljon szolgálni ezt a lelket. És Jézus Krisztus még megteheti, hogy a falu és a tanya lelke ne irigységtől és gyűlölettel szomszjasan nézzen a csodált és átkozott városra, hanem szánalommal és ahol lehet: segítségre készen.

Ha ellenben mindkettő elveti a Jézus Krisztust: akkor az új, megtisztító és újjászülő virágvasárnapi bevonulás helyett — a legszomorúbb magyar látomás szerint — a „vörös Délibáb” következik, amely a faluról és a tanyáról fog bejönni a városba, miután már előbb a városból — a világtörténelem legszörnyűbb és legsábitóbb almessiánizmusaként — kiszivárgott oda. **R. I.**

Az Egyetemes Konvent ülése május 4-én és 5-én lesz.

Tárca

Beethoven.

(Dr. Tüdös Kálmán városi tiszti főorvosnak a „Kálvinisták Templomegyesülete“ ünnepén tartott felolvasásából.)

A Beethoven művészete halhatatlanságának egyik tényezője az, hogy ez a művészet egyetemes, az egész emberiséget és az egész nagy természetet magában foglaló. Ember, Természet, Isten. Ez a három nagy eszme tölti el egész lelki egyéniségét. E tekintetben nagyon kevés társa van úgy a művészetben, mint az irodalomban. Ha a legnagyobbakat nézzük is, azt találjuk, hogy például Wagner, Brahms és Strauss Richard minden nagyszerűségük mellett is tipikusan németek, vagy talán helyesebben germánok. Az utóbbi művein ugyan meglátszik sok helyen az egyetemességre irányuló törekvés, de ez nem sikerül neki. Még Salomejából és Elektrájából is kiérezzük a német professzort. Hogy Verdi, Puccini, a régebbiekből Palaestrina és Pergolese tösgyökeres olaszok, mondanunk sem kell. Grieg norvég mivoltát semmiképp sem tagadhatná le. Mozart, Haydn meg egyenesen osztrákba oltott olaszok. Bach az ő józan képzeletével minden nagysága mellett sem lehetett volna más, mint német és lutheránus, míg Händel, talán éppen olasz-német-angolszász keveredése folytán lett a legkiválóbbak egyike. Hogy Goldmark zsidó, nemesak ó-héber dallamaival árulja el, hanem azzal is, hogy a világ valamennyi élő és halott nemzetétől szedett motívumokat szép és nagyértékű, de aránylag túlsok külső hatásra számító műveihez. Az írók közül Shakespeare, ez a legnagyobb, akár a dán királyfi, akár a római Coriolán dolgait feszegeti, megmarad angolnak, még pedig Erzsébet királyné korabeli angolnak. Tolsztoj hiába mondja magát nemzetközinek, mégis annyira orosz, hogy világ-megváltó ábrándos elképzelései nem is származhattak volna másnonnan, mint orosz lélekből. Hogy a világszabadságot imádó és királyi trónokat romboló Petőfi izig-vérig magyar, talán mondani sem kell, nem is szólva Arany Jánosról, Jókairól, kiknél ilyen kérdés fel sem merülhet. Beethoven azonban éppen úgy nem német, bár Bonnban született és Bécsben lakott, mint ahogy nem flamand, jóllehet neve erre a származásra mutat. De nem lelki ivadéka semmi más meghatározható nemzetnek sem. Ő felül áll minden ilyen meghatározáson. E tekintetben csak Goethe, Lord Byron, Madách és hogy a legnagyobbat is megemlítem, az Újszövetség írói tekinthetők társai gyanánt. Minden érzése és gondolata ott jár a legmagasabb régiókban, az egyetemes emberszeretet, a nagy Minden-ség és az örök hit birodalmában. Az ő eszményképe az ember lelki és gondolatbeli szabadsága, mely azonban alázatosan hódol meg a nagy természetben megnyilatkozó Istenség előtt. Ebben áll egyetemessége és művészetének minden időkre szóló mivolta.

Ez a megállapítás azonban azt is magában

foglalja, hogy amint felülemelkedett nemzeteken és népfajokon, éppen úgy felülemelkedett minden dogmatikus valláson is. Hite és áhitata nem egyházának, a római katolikusnak tanításában gyökerezett, hanem a nagy Természet s benne az emberi élet szemlélete vezette el az Isten fogalmához. És ebben az, azt mondhatjuk, maga által alkotott Istenben olyan rendíthetetlen bizalommal hitt, hogy ez a hite volt irányítója minden cselekedetének és alkotásának egész életén át. Ez az egészen egyéni istenfélelem volt a támasza sok súlyos megpróbáltatásai között is, amilyenek voltak szerelmi tragédiája, örökös anyagi bajok, siketsége, a működésével szemben megnyilvánult irigység és közöny, azután tartós betegsége s más efélék. Erős hite a legsötétebb kétségbeesésekből is ki tudta emelni úgy, hogy földi hivatását nála hűségesebben ember még nem teljesítette. És ezen erősen önálló egyénisége mellett is hű tagja volt egyházának. Annyira, hogy számos egyházi célokra szánt műve van. Hogy aztán ezek, jóllehet a legigazabb áhitat termékei, mégsem mind voltak beilleszthetők a szertartásba, arról ő igazán nem tehetett. Minden ilyen művéhez a legteljesebb jóakarattal és alkalmazkodási igyekezettel fogott hozzá. De munka közben elragadta a saját képzelete s vitte, vitte fellegek, csillagok fölé, el a végtelen mindenségbe, oda, ahol a saját Istenét sejtette és így lett műve megnyilatkozása az ő saját hitének és áhitatának, ami nem minden részletében egyezett az egyházzal.

Érdekes példa erre az ő maga által is legnagyobb és legtökéletesebb művének tartott „ünnepi mise“, melyet egyik leghűségesebb főúri tanítványa és barátja, Rudolf főherceg érseki beiktatása alkalmára írt. Ennek már az első „Kyrie“ tételébe úgy belemelegedett, hogy ez maga hosszabb lett, mint amennyire az egészet tervezte. A következő „Gloria“ résszel ugyanez történt, úgy, hogy a beiktatás idejére még ez is alig készült el. De már ő ekkor eféle apróságokkal nem törődött. Ő már csak a saját Istenét látta és érezte. Minden erejével, szívével, lelkével, minden tudásával annak akart szolgálni. Írta a miséjét tovább, óriási arányokban terjesztve ki az egyes részeket. És ezalatt az idő alatt, 1819 ősztől 1822 tavaszáig, mikorára készlen lett, bizalmas barátai tanúsága szerint, egészen meg volt változva, mintha nem is ezen a földön élt volna. Azonban ezalatt nem mindig a misét írta, hanem több szonátát és quartettet is szerzett és ezek a művek mind a legsejtelmesebb magasságokban járnak, úgy, hogy egynek-egynek az előadására a legnagyobb és legmegértőbb művészek is csak hosszas és beható, különösen lelki előkészület után merészelnek vállalkozni. Ezek azok a művek, melyek opus-száma a 101. és 123. között van. De hogy ezen harmadfél évig tartó áhitata nem volt zavartalan, arra igen érdekes bizonyíték a Mise „Credo“ része. Az ének-kar ebben a hitvallást tartalmazó részben a Credo (Hiszek) szót oly hatalmasan megrázó erővel harsogja újra, meg újra, mintha a szerzőnek minden emberrel közös feltörni készülő kételkedését akarná

a hangok teljes erejével elnyomni és visszafojtani. Hogy ezt a, terjedelmében, de még inkább tartalmában óriási művet templomi szertartásba beilleszteni nem lehetett, mondanunk sem kell. Hangversenyeken egy-egy előadása mindig ünnep-számba megy.

Szilárd hite mellett egyéniségének másik erős jellemvonása az emberi szabadság gondolata volt. Számos műve tanuskodik erről is. Példának legyen elég ezekből is egy. A harmadik Szimfónia első tétele harcot fest. Alapgondolata az, hogy a népet felszabadító, avatag trónokat és előítéleteket döntőgető Napoleon először nagy lelki harcot vív önmagával, hogy felszabadító eszméit áldozatok árán is megvalósíthassa s csakis véres csatákban szerzett győzelmek után jut el a nagy célhoz. — A második rész a legmegindítóbb gyászindulóval, melyet valaha hallottunk, temeti el a szabadságharc halottait. A harmadik rész csudálatosan bájos hangfestésekkel érzékíti meg az elesett hősök sírjai felett zizegő esti szellőt, mely azt susogja nekik, hogy nem hiába haltak meg. Az utolsó tétel a népszabadság elkövetkezésének diadalmas himnusza. Így képzelte és írta meg ezt Beethoven és művét Napoleonnak ajánlotta. De alig lett készen vele, híre jött, hogy Napoleon császárrá koronázta magát. Erre a legnagyobb elkeseredéssel kitörölte a hangjegyfűzet címlapjáról a Napoleon nevét és azt írta helyébe, hogy „Egy nagy ember tiszteletére“. Ezt a Szimfóniát nevezik ma „Eroica“-nak.

Ami természetimádását illeti, az úgyszólván lépten-nyomon megnyilatkozik alkotásaiban. A VI-ik, „Pastorale“-nak nevezett Szimfónia elejétől végig a szabad természet életét festi. Azzal kezdődik, hogy a falu népe a szép, verőfényes ünnepi napon vígan, gondtalanul éli világát. Kimennek a hegyekbe, a forrásnál tanyát ütnek, elnézik a csörgedezve futó patakot, hallgatják a madarak énekét, a fiatalok táncra perdülnek. De egyszerre megzendül az ég, vihar támad és aggodalommal telik el minden szív. Azonban a zivatar lassanként elvonul, semmi nagy kárt nem tett, a napfény újra kisüt és az emberek hálaimát zengenek a teremtőhöz. Mindez először rendkívül bájosan vidám, majd aggodalmasan nagy-szerű, végül pedig megható és megnyugtató hangokkal és hangképekkel van megérzékítve. Említsük meg itt, hogy a csillagos ég szemlélete mindig igen erős hatással volt rá. Ez mindig mély áhitattal töltötte el, amit a többek között a Kreutzer hegedű-szonáta, a nagy B-dur trio Andante tételeiben, a 111. opus-számú C-moll szonáta változataiban, nemkülönben több dalában juttatott ki-fejezésre.

Az itt említett példákön kívül még egy egész sereget tudnék felsorakoztatni annak igazolására, hogy miképp töltötte el Beethoven egész lelki egyéniségét az Emberiség, Természet és Isten eszméje s ennél fogva az mennyire egyetemes jellegű volt. De mindez még nem elég ahhoz, hogy az ilyen lelki világból származó műveit hallhatatlanoknak nevezzük. Hozzá kell még tennünk valamit, ami nagyon lényeges. Azt, hogy ezek a művek mind

„szépek“. Olyan szépségekkel vannak felruházva, melyeket az idők folyása soha meg nem támadhat. És egyúttal örök igazságokat fejeznek ki. Olyanokat, melyek az emberiséget örökké érdekelné fogják. Már pedig „igazat adni szép formában“ nem egyéb, mint a művészi tökéletesség tetőfoka, aminél magasabbra embernek emelkedni lehetetlenség. Ide jutott el alkotásaiban Beethoven. Ezért ezek az alkotások örökéletűek.

Glattfelderék és az 1848:XX. t.-c.

(Folytatás és vége.)

Az iskolai államsegélyeknek felekezetek közötti megosztása tárgyában a kultuszminiszteri költségvetés precíz kimutatást nem ad, mert a nem állami iskolák segélyeit együttesen mutatja ki. Épen ezért ezekre nézve megfelelő adatok hiányában nincs módom kitérni.

A Glattfelder-féle kimutatás adatait a három tagu miniszteriális bizottság némi eltéréssel megerősíti. E munkálat 4-ik fejezetében az egyházak földbeli javadalmainak felszámításánál azonban egy igen jelentős tévedésbe esik.

Kimutatja, hogy a róm. kath. egyház földbeli tényleges jövedelmei:

1. Kath. főpapi birtokból	3.146,857 a. K	
kat. tiszta jövedelem után		4.635,288 P-t
2. a szerzetesi birtokok	1.136,227 a. K	
után		1.673,641 P-t
3. a vallásalapi birtokok	784,831 a. K	
után		1.135,906 P-t
4. a tanulmányi birtokok	308,666 a. K	
után		474,795 P-t
Együtt	5.376,581 a. K	
után		7.919,630 P-t

tesznek ki. (A kimutatás összegezésében 1 millió P összeadási hiba van.)

Az 500 holdnál kisebb terjedelmű birtokok jövedelmét számításon kívül hagyja.

Már első pillanatra is szembeszökő, hogy a birtokok kataszteri tiszta jövedelme és tényleges jövedelme között aránytalan csekély különbség van. A kimutatott kat. tiszta jövedelem alapján, — melynek hitelességében a feltűnő tévedések alapján joggal lehet kétségkednem — a tényleges jövedelemnek sokkal magasabbnak kell lennie.

Élénk bizonyossága ennek a „Magyarság“ című napilap 1927 márc 17-iki számában közzétett híradás is, mely a vallásalapítványi földek egy részének bérbeadása tárgyában meghirdetett haszonbéri ajánlatokat ismerteti s amelyek szerint a bér-ajánlatok holdanként 40 P körül mozognak.

Hogy mennyi a róm. kath. egyház kezén lévő földbirtokok tényleges jövedelme, azt számszerű pontossággal nem lehet kimutatnom. De meg-

közelítő pontossággal ki lehet. Annyi mindenesetre van ez a jövedelem, amennyit a Pénzügyminiszter az adó alá felszámítható minimuma gyanánt előír.

A m. kir. Pénzügyminiszter az arányos és igazságos adóztatás céljából 49,300—1925 sz. rendeletével megszabta azokat az irányelveket, melyeket az adókövető hatóságok az 1925. évre szóló áll. ker. adó, jövedelem és vagyonadó kivetésénél irányadóul venni tartoznak. Ehhez a renDELETEHUGYAN csak az 1925. évben a P. M. egy kiegészítő rendelet adott ki a mezőgazd. ingatlanok 1925. évi jövedelemadójának arányos és helyes megállapítása céljából. Ez a rendelet a mezőgazd. ingatlanok 1626. évi tényleges jövedelmének a megállapítása tekintetében némi módosulást nyert.

A renDELETEHUGYAN a mezőgazd. ingatlanok tényleges jövedelmének a megállapítása végett egy táblázat van csatolva, mely azt mutatja, hogy a kat. tiszta jövedelem alapján mily összegben kell az ingatlan tényleges jövedelmét megállapítani. E célból a mezőgazd. ingatlanságokat 70 osztályba sorozza aszerint, amint az ingatlan 8—40.000 kat. hold kiterjedésű. Viszont a kat. tiszta jövedelmet kat. holdankint 5—25 arany K-ig terjedőleg veszi számításba.

Nem áll rendelkezésemre pontos kimutatása annak, hogy a róm. kath. egyház hány kat. földdel rendelkezik és hogy átlagosan mennyi egy kat. hold földjüknek kat. tiszta jövedelme. Csupán abból indulok ki, hogy a Glattfelderék kimutatásában szereplő főpapi, szerzetesi, vallás- és tanulmányi alapú földök középminőségű átlag földök. Ebben az esetben az 1 K-tól 25 K-ig terjedő kat. tiszta jövedelemnek átlagát kell irányadóul vennem. Ez átlagosan 13 K kat. tiszta jövedelemnek felel meg. A fent említett P. M. rendelet alapján az 500 holdnál nagyobb mezőgazd. ingatlan után 13 K kat. tiszta jövedelem után 44 P jövedelem veendő számításba. Ez azt jelenti, hogy a mezőgazd. ingatlanok tényleges jövedelmét a kat. tiszta jövedelem 3·38-szeres összegében kell megállapítani.

A Glattfelderék kimutatásában szereplő főpapi birtokok kat. tiszta jövedelme	3.146,857 K
szerzetesi birtokok kat. tiszta jövedelme	1.136,227 K
vallásalapú birtokok kat. tiszta jövedelme	784,831 K
tanulmányi alapok kat. tiszta jövedelme	308,666 K
Összesen	5.376,581 K

Ha ezt az 5.376,581 K kat. tiszta jövedelmet a P. M. fenti rendelete alapján számított 3·38-al megszorozom:

$$\begin{array}{r} 5.376,581 \times 3,38 \\ \hline 16.129,743 \\ 16.129,743 \\ \hline 43.012,648 \\ \hline 18.172,843,78 \end{array}$$

Ez 18.172,843 P tényleges jövedelemnek felel meg és nem 8.919,630 P-nek.

Nyilvánvaló tehát, hogy Glattfelderék ebben a kimutatásban 9.253,213 P tényleges földjövedelmet titkolnak el.

A Glattfelderék kimutatása az 500 holdnál kisebb birtokokból eredő jövedelmet nem veszi számításba.

Ellenben a prot. egyházi birtokok jövedelmét 1 millió pengő értékűnek veszi, holott a prot. egyházak kezén állami eredetű birtok nincs, kivéve a prot. püspököknek az O. F. B. által juttatott földterületeket, melyek azonban a Glattfelderék számítása alapján, mint 500—500 holdnál nem nagyobb területek, szintén nem veendő számításba.

Itt tehát Glattfelderék ismét 1 millió pengőt tévedtek a prot. egyházak kárára.

Ez a két összeg együtt 10.253,213 pengő különbözetet tesz. Ezért a Glattfelderék által a róm. kath. egyház hátránya gyanánt kimutatott 9.866,245 P a valóságban tényleg nem létezik. Sőt a róm. kath.-ok által a saját javukra tulságos optimizmussal, viszont a prot. egyházak részére túlzott számításokkal kimutatott különbözetekből a valóságban tényleg kimutatható a prot. egyházak jelentős hátránya.

De az 1848. évi XX. t.-c. 3. §-a nem is azt mondja, hogy az egyházak tényleges egyházi és iskolai szükségletei az állam által lélekszám arányában elégitendők ki. Mert ha ezt mondaná, a prot. egyházak joggal követelhetnék, hogy a magyar állam az egyenlő elbánás elve alapján adjon annyi földterületet a prot. egyházaknak, amennyi őket lélekszám szerint, viszonyítva a róm. kath. egyház birtokában lévő állami eredetű földbirtokok alapján megilleti. És ezen kívül adjon annyi készpénzbeli segílyt, amennyit ugyanezen arányszám szerint a róm. kath.-oknak ad. A prot. egyházak ezt az igazságos elbánást a magyar államnak nagyon melegen megköszönnék!

A Glattfelderék megmozdulásának közvetlen következménye az lett, hogy a kultuszminisztérium 1927—28. évi költségvetésében a róm. kath. egyház javára a múlt évi 172,384 P-vel szemben 1.172,384 Pengő, vagyis kereken 1 millió pengővel több vétetett fel „az elaggott lelkészek nyugdíj ügyének rendezésére, teol. tanárok fizetésekiegészítésére és halaszt-hatatlaná vált építkezések támogatására.”

Ebben a jelentős összegű állami támogatásban egyénileg nem látnék semmi nagyobb sérelmet, ha a róm. kat. egyház állami eredetű földbirtokainak jövedelmi kimutatása nem a tényleges jövedelem eltitkolásának szándékával állítottott volna össze. Ha a róm. kath. egyháznak az állam fokozottabb támogatására ténylegesen szüksége van, úgy azt a támogatást az 1848. XX. t.-c. alapján joggal igényelheti is, mert az 1848. XX. t.-c. nem csupán a prot. egyházak, hanem az összes bevett vallásfelekezetek tényleges egyházi és iskolai szükségleteinek állami költségekből való kielégítésére nyújt törvényes igényt. Csak arra nincs joga a róm. kath. egyháznak, hogy állami eredetű földbirtokaiból eredő jövedelmeinek misztifikált kimutatását annak a szembeszökő valótlanságnak az indokolására használja fel, hogy „az 1848. XX. t.-c. a protes-

társok részére már túlon túl végre van hajtva s velök szemben már a róm. kath.-ok jutottak hátrányba." Ebből a megállapításból egyetlen szó sem igaz! Ellenben igaz az, hogy míg a róm. kath. egyház az állami eredetű földbirtokok tényleges jövedelmeiből, valamint az állami költségvetésben részére juttatott segélyekből egyházi és iskolai tényleges szükségét fedezni tudja, addig a prot. egyházak s ezek között református egyházunk a hívekre áthárított súlyos és alig elviselhető adóterhek mellett sem képes szűkre szabott igényeit kielégíteni.

Maklár Károly.

Külföld

A németországi munkanélküliség csaknem katasztrófális arányokat ölt: két millió munkanélkülről beszélnek. Mivel ezek nagyrésze fiatal ember, a németországi Keresztyén Ifjúsági Egyesületek, egyéb belmissziói munkákkal és intézményekkel kapcsolódva, nagy odaadással dolgoznak a helyzet enyhítésén. Dortmund mellett 16—20 év közötti munkanélküli ifjak számára mezei és erdei munkatöredéket szerveztek, ahol a fölveteknek legalább 6 hónapra biztosítják a lakását és az ételmezését — munkájuk fejében — s azon kívül havi 15 márkát zsebpénzt. Máshol, így Drezdában és Württembergben, továbbképző kurzusokat állítottak föl, hogy az ifjaknak legalább így legyen módjuk hasznosan eltölteni kényszerű szabadidejüket: ezek a tanfolyamok egyfelől vallási (bibliai) ismereteket, másfelől különféle világi tudományokat ölelnek föl s a fiatal emberek százai vesznek rajtuk részt.

A berlini „városi misszió”, amelynek félszázados jubileumáról mult számunkban megemlékeztünk, jelenleg 6 missziói felügyelővel, 29 misszionáriussal, 3 segédlelkésszel, 4 ifjúsági titkárral, 52 diakonisszával és egyéb női segédmunkással rendelkezik. Főbb munkái: a *Soziale Hilfe*, amely legutóbb 15 hónap alatt több mint 2200 munkanélkülinek, köztük kb. 200 kiszabadult rabnak szerzett foglalkozást; tanácsadó iroda az elhagyottaknak és kétségbeesettek számára; kolónia szabadult rabok számára; ifjúsági otthon 280 személyre; cigánymisszió; egy most kibontakozó „*Künstlerhilfe*”, azaz érvényesülni nem tudó művészeket segítő és a zülléstől megóvó intézmény, stb.

Luther egyenes leszármazottai, mint a német tudomány legújabb kimutatta, még ma is 612-en vannak, de mind leányágon s így egyetlen-egy sem viseli többé az ő nevét. Közöttük mindössze 3 lekipásztor van; 30 üzletember, 12 földművelő, 3 mérnök. Az egyik Japánban él és japán nőt vett feleségül.

Petrucchi Bargagli gróf, Siena olasz város polgármestere elrendelte, hogy a városi hatóság ezentúl minden új házast ajándékozzon meg egy Újszövetséggel, amely, amint mondja, minden keresztyén otthonnak igazi szegedőköve. *ri.*

Irodalom

Sylvester bibliai kézikönyve. IV. kötet. Cszimadia Lajos: *Bibliai földrajz és természetrajz.* A kitűnő vállalatnak ez a kötet, mely gyorsan követte a lapunkban nemrég ismertett III-ikat, első részében az Ígéret Földjének általános leírását nyújtja, második részében (amely a harmadik kötet után némileg fölöslegesnek tetszik) Palesztina politikai földrajzát és az ország történetének áttekintését, harmadik részében konkordancia-szerűleg ismerteti a Szentírásban előforduló nevezetesebb városokat, országokat, hegyeket, folyókat s egyéb földrajzi tárgyakat, negyedik részében a kevéssé szerencsés „Bibliai természetrajz” cím alatt Palesztina éghajlatát és terményeit mutatja be, ötödik részében pedig a Bibliában előforduló ásványokat, növényeket és állatokat, szintén konkordancia-szerűleg. A 152 lapos könyv alapos tudományossággal s igen világos nyelvezettel tűnik ki; hasznavehetőségét azonban (noha bizonyára az árát is) nagyban növelte volna néhány jó térkép és egyéb illusztráció. *(ri.)*

Halottaink

Özv. dr. Dicsőfi Józsefné, Harsányi Gizella március 31-én reggel fél 6 órakor áldásos életének 55-ik évében elhunyt. Temetése óriási részvét mellett április 2-án ment végbe a Kosuth-utcai templomban kezdődő gyászszertartással. A megboldogult Debrecen híres lelkészének, dr. Dicsőfi Józsefnek volt a felesége. Áldott legyen emlékezete!

Szügyi Ilona, Hubay Mihály szilvásváradai lelkész felesége március 29-én, boldog házasságának 12-ik évében elhunyt. Az Úr kötözzé be a megsebzett szíveket!

Szalay Pál tyúkodi földbirtokos, törvényhatósági bizottsági tag április 1-én 62 éves korában meghalt. Szalay Pál lelkész édes atyját gyászolja az elhunytban.

Különfélék

A tavaszi egyházkerületi közgyűlés idejét május 24. és 25. napjára tűzte ki az egyházkerületi elnökség. Május 23-án délután 3 órakor esperesi értekezlet, május 24-én délután 3 órakor pedig egyházkerületi bírósági ülés lesz. Az egyházkerületi tanügyi bizottság május 10-én délelőtt 9 órakor, a pénzügyi bizottság ugyanaznap délután 3 órakor, a kollégiumi igazgatótanács május 11-én délelőtt 9 órakor, a népiskolai tanügyi bizottság pedig május 12-én délelőtt 9 órakor kezdi ülését.

Az előfizetési hátralékok nagy összegére tekintettel előfizetőink mindegyikéhez külön megküldjük számlájának állását s kérjük, hogy

a megküldött postai befizetési lap felhasználásával a kimutatott összeget mielőbb megküldeni sziveskedjenek, különben a hátralékosokkal szemben erélyesebb eszközökhöz volnánk kénytelenek folyamodni. Postatakarékpénztári csekszámla 43,916.

Nagyheti áhítatok lesznek április 10—16-ig Debrecenben. Az áhítatok d. u. 5 órai kezdettel a Nagytemplomban és a Kossuth-utcai templomban mennek végbe. A K. I. E. pedig este 1/28 órakor, az egyház tanácstermében tartja áhítatsorozatát.

A magasabb fokú egyházi közületek földhözjuttatása tárgyában nevezetes rendeletet bocsátott ki a m. kir. miniszterium 2270—1927. M. E. szám alatt. Ezen rendelet értelmében földbirtokban részesülnek: a hajdudorogi gör. kath. püspökség s — külön — a hajdudorogi káptalan, a reformátusok és az ágostai hitvallású evangélikus egyházkerületek és az unitárius egyház. A hajdudorogi káptalan 300 holdat, az unitárius egyház 200 holdat kap, a többi alakulat mindegyike egyformán 500 holdat. A juttatott földért nem kell fizetni semmit, a tulajdonosok kártalanítását az állam teljesíti. Ellenben a földbirtok kiadásával egyidejűleg a püspökök javadalmára adott államsegélyeket megfelelő arányban be kell szüntetni. Az a csökkentés, mely így az államsegély mértékében bekövetkezik, nem lehet több 100 holdanként 1160 pengőnél, tehát a két evangéliumi egyház egyik-egyik egyházkerületében 5800 pengőnél. A rendeletnek legnagyobb ereje abban van, hogy semmi címen sem kíván megtérítést vagy bármiféle megváltási összeget az egyháztól s így ezeknek a földeknek csakugyan állami dotáció jellege teljesen nyilvánvalóvá tétetik. Gyöngéje azonban az, hogy a nagy egyenlőséggel valójában egyenlőtlenségnek okozója. A tiszántúli református egyházkerület híveinek száma pl. alighanem nagyobb, mint a négy ágostai hitvallású egyházkerületé együtt s a részesedésnél mégis csak egynek számít. De ezt ne emlegessük, mert még testvérietlennek találhatik fennszóval gondolkodásunk.

Prohászka Ottokár, a római katolikus egyház székesfehérvári püspöke, április 2-án, híveinek s a magyar tudománynak és irodalomnak nagy veszteségére, meghalt. Úgy érte utól a halál, ahogyan életéhez méltó volt: az Isten szolgálata közben. Konferenciát tartott Budapesten, az egyetemi templomban, a beszéd alatt rosszul lett, lehanyatlott, másnap meg is halt. A legfényesebb papi egyéniségek közül való volt: gazdag tudománnyal, ékes előadási képességgel, a lelkesíteni és buzdítani tudás szokatlanul nagy adományával. Jézus Krisztusnak hű szolgája igyekezett lenni s e tekintetben nagysága akkor tűnt különösen szembe, amikor munkáit a római kuria indexre tette s ő Jézustól tanult alázatossággal és önmegtágadással meghajolt a felsőbbség rendelkezése előtt. —

A magyar nemzeti kincset sok értékkel gazdagította s ha velünk, magyar protestánsokkal szemben nem volt is mindig elég szeretettel s ha igazságainkat nem tudta is meglátni: azért a sok szellemi tőkéért, amit utána a magyar nemzet egésze örököl, illik hozzánk, mint igaz keresztyénekhez, hogy érte könnyet ejtsünk.

Elekcio. Április 8-án d. u. 2 órakor ment végbe az elekcio a debreceni református kollégiumban. Az erélyes intézkedések dacára is 39 egyház (nem tudni mi okból) nem kért, 18 pedig specifikált. Mindenesetre javulás a karácsonyi viszonyokhoz, de még így is sok diáknak nem jutott legáció. Az elekcio kedves pontja volt Solymosi József 4. é. hh. krónikás ügyes krónikája. Az elekcio másnap a konfirmáció követte.

A debreceni Kistemplom ügyében jelentős fordulat állott be. Ismeretes, hogy a Kistemplom már évek óta bezárva áll, mivel az alapozás nem elég szilárd és így egyik oszlop lesüllyedt. Szó volt már a Kistemplom lebontásáról is, de most mégis úgy látszik, hogy a Kistemplom újra használhatóvá válik a súlyos boltozat leszedésével, a meglazult oszlop kicserélésével. Az ódon falak így a súlyos tehertől megkönnyebbülve, még sokáig biztonságban és szilárdan fennállanak.

A szatmári egyházmegye tavaszi közgyűlése április 6—7. napjain ment végbe Fehérgyarmaton. Április 6-án számvevőszéki ülés, d. u. tanügyi és belmissziói bizottsági ülések voltak, április 7-én pedig közgyűlés, d. u. bírósági ülés.

Lelkészválasztás. A kisnaményi református egyház Farkas Sándor garbolci lelkészt választotta meg lelkipásztorává, Isten legyen a pásttorral és a gyülekezettel egyaránt.

Lelkésztestületi gyűlésen áhítatot vezetett dr. Dancsházy Sándor, Szele Miklós vallás-tanár pedig apologetikájából olvasott fel részleteket nagy érdeklődés mellett.

Vallásos estély az Ispotály-templomban. Április 3-án, vasárnap, d. u. 5 órakor szépen sikerült vallásos-estély volt az Ispotály-templomban. Bibliát olvasott és imádkozott Nagy Sándor s.-lelkész, prédikált Tukacs György szénior, énekelt Fehér János hittanhallgató. Orgonaszólót adott elő Szigethy Gyula főiskolai énektanár. Imádkozott Molnár Ferenc, lelkész.

Vallásos estélyen április 8-án, a kollégium dísztermében Mezei Béla hitoktató lelkész tartott előadást szép számú közönség jelenlétében.

A kérésjéni egyház határozatai: A Bibliát naponként olvassa és magyarázza a lelkész, a téli hónapokban mindennap külön gyermek-istentisztelet tartassék bibliaolvasással és magyarázással, vasárnap d. u. hitvallásos könyv-veink magyaráztassanak. Vallásos-estélyek tar-

tassanak, a konfirmándusok Bibliát kapjanak. Az elhatározást kövesse a megvalósulás.

Tanítóválasztás Debrecenben. A debreceni református egyház presbiteriuma az üresedésben levő egy férfi tanítói és tanítónői állást április 2-án töltötte be. A tanítói állásra Szabó Endre választatott 14 pályázó közül, a nőtanítói állásra pedig 18 pályázó közül Csathó Mária. Sáfárkodjanak a rájuk bízott talentumokkal, mint az Úr hú sáfárai.

A vallás- és közoktatásügyi Miniszter értesítette a püspöki hivatalokat, hogy az 1927—28. évi költségvetésnek az országgyűlés által leendő elfogadása reményében folyamatba tétette az 1927. évi július hó 1-től 1928. évi június hó 30-ig terjedő időben korpótlékban részesítendő lelkészek korpótlékilletményének újbóli megállapítását. Egyszersmind közölte azoknak a lelkészeknek névsorát, akiknek korpótlékre irányadó szolgálati ideje hivatalból rendelkezésre álló adatok alapján, vagyis külön igazolás bekérése nélkül megállapítható. A fel nem sorolt, de szolgálati idejük alapján az 1927—28. költségvetési évre korpótlékre igényt tartó lelkészek korpótlékigényük elbíráltatása végett szolgálati bizonyítványukat április 30-ig a püspöki hivatal útján terjeszthetik fel a miniszteriumhoz. A szolgálati bizonyítványban az év, hó és nap megjelölésével pontosan tüntetendő fel az, hogy az illető mely állomáshelyen, mely minőségben, mely időponttól, meddig teljesített, illetőleg, mióta teljesít szolgálatot. A hivatalos értesítést a rend szempontjából várják meg a lelkészek.

Rövidesen az országgyűlés elé kerül az egyke és agglégény-adó kérdése. A törvényjavaslatok már készen vannak, mely szerint adóval sújtják az agglégényeket és azokat a családokat, ahol csak egy gyermek van. Talán így az „egyke“, ez a nagy népbűnünk némileg ellensúlyozásra talál.

Belmissziói értekezlet. A szatmári egyházmegye IV. sz. belmissziói köre márc. 30-án tartotta első értekezletét Fehérgyarmaton. — A kezdet szép reményekre jogosít. A körhöz tartozó 10 lelkész mind jelen volt, sőt megtisztelte az értekezletet jelenlétével az egyházmegye esperese is. Lelki dolgokban való foglalkozásban telt el — az ebédidő kivételével — az egész nap. Istenisztelet a helybeli gyülekezet részvételével, utána értekezlet, melyen előadást tartottak a felnőttek evangelizálásáról, az iratterjesztésről, a konfirmációról, a vasárnapi iskoláról, a gyülekezeti szegénygondozásról. Délután vallásos ünnepély a templomban, a nagyközönség érdeklődése mellett. Sok szépet lehetne mondani e sok lelki hasznot nyújtó nap áldásairól. A rendezés, a köri lelkészek kivétel

nélküli megjelenése és a funkciókban való részvétele, a helybeli tantestület, presbiterium és hívek buzgó érdeklődése mind felemelő, példaadó, sokat ígérő volt. Minden beszédből, előadásból kicsengett a vágy a Krisztusban való új élet után és azzal az örömteljes érzéssel oszlott szét estére kelvén az értekezlet, hogy e mai nap hatása folytán Fehérgyarmat és vidéke az eddiginél nagyobb mértékben igyekszik kivenni a részét abból a munkából, amelynek célja a lelki ébredés, a református keresztyéni hit öntudatosítása, az Isten országa eljövételének munkálása. S. K.

A Svetits-intézet református növendékei április 3-án, az Árpád-téri templomban jól sikerült vallásos ünnepélyt rendeztek gazdag műsorral. Prédikált Kántor József vt. lelkész, a délután műsorát szavalatok, ének- és zeneszámok egészítették ki és tették élénkké.

Doktorráavatás. Ifj. Kiss Lajos, tornyosnémeti református lelkészt, a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem államtudományi doktorrá avatta.

A Egyetemes Konvent énekeskönyv- és tanácskönyvügyi bizottságai folyó hó 7-ikén Debrecenben üléseztek. A Debrecenben lakó elnökségen és tagokon kívül részt vettek az üléseken: Dr. Antal Géza és dr. Ravasz László püspökök, B. Pap István budapesti theol. akadémiai tanár, dr. Körös Endre pápai tanítónőképzőint. igazgató, dr. Trócsányi József sárospataki theol. akadémiai tanár, dr. Kiss József konventi titkár.

A debreceni egyházmegye tavaszi rendes közgyűlését f. hó 8-ikán Debrecenben tartotta, 72 pontból álló tárgysorozattal. A közgyűlés küldöttségileg üdvözölte dr. gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnok urat, súlyos betegségéből való fölgyógyulása alkalmából. Délután bírósági ülés volt, amelyen fegyelmi és közigazgatási ügyeket intéztek.

A debreceni református tanítók segélyegyesülete ápr. 10-én a Kossuth-utcai templomban ünnepélyt rendez az egyesület javára. Prédikál dr. Révész Imre.

Új theologiai doktor. Vasady Béla pápai theologiai h. tanár a rendszeres theologiai szakcsoportból summa cum laude doktorátus lett. Gratulálunk.

A részegeskedők ellen szigorú intézkedést hozott a genfi kanton. Ezután a notórius részegeskedőket internálni fogják, ami azt jelenti, hogy ott a részegeskedést nem tekintik „enyhítő körülménynek“.

Vallásoktatói tanfolyam Nagykőrösön. A kecskeméti református egyházmegye Nagykőrösön vallásoktatói tanfolyamot rendezett működő tanítói részére, április 6—8. napjain. Előadók voltak: dr. Ravasz László, dr. Imre

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől
755—1927. szám.

Körlevél

a kebelbeli lelkészekhez és tanítókhöz.

Gróf Teleki Arvéd 200 oldal terjedelmű, művészi kiállítású, sok — természet után készült — rajzzal illusztrált „Növények Hasznáról“ című Kolozsváron megjelent művét dr. Makkai Sándor erdélyi református püspök a következő szavakkal ajánlja:

„A mű egy tudományosan és gyakorlatilag szakszerűleg képzett és úgy a nagy forgalom tárgyát képezett és sokszor díjazott kiváló vetőmagjairól, mint tenyészállatairól, továbbá gazdasági cikkeiből országszerte ismert gazda negyvenéves gyakorlati tapasztalatait tartalmazza.

Súlyosan megpróbált népünket a békés építőmunka terén van hivatva egyesíteni a többtermelés modern alapon való keresztülvitelében, ami nélkül a növekvő költségek, adók és egyéb terhek súlya alatt összeroskadna.

A gazdasági, kertészeti, gyümölcsészeti, szőlészeti, erdészeti téren alig képzelhető növény, melynek szakszerű termelésére és felhasználására részletes útmutatásokat ne találunk ezen encyklopédiaszerű díszműben.“

Abban a meggyőződésben hozom tudomására az elmondottakat a lelkész és tanító uraknak, hogy e könyvvel rendkívül nagy segítséget nyújthatunk népünknek s ép ezért kérem annak minél szélesebb körben leendő terjesztését.

Az előfizetés 10 pengő (bolti ár 14), mely összeget legkésőbb folyó évi június hó 1-ig kell az előfizetőknek „Református Püspöki Hivatal Debrecen“ címre, „előfizetés gr. Teleki könyvére“ jelzéssel beküldeni.

Debrecen, 1927 március 31.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Hirdetés.

Segédlelkészt keresek, azonnal jöhet, illetve jelentkezhethet. Fizetés 240 pengő havonta, egyéb semmi, még lakást sem adhatok. *Molnár Elemér* református lelkész, Tiszaföldvár (Szolnok m.).

Csökmői református egyház toronytető újból való fedésére s az ezzel kapcsolatos munkákra pályázatot hirdet. — Torony megtekintésének ideje folyó évi április 22. Pályázat beadása május 1-én. Kiszállási, terv és költségvetési díjat nem térít meg az egyház.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:
Dr. KUN BÉLA.

Debreczeni István
órásmeister
Debrecen, Péterfia-u. 8.

Speciális órák javítása
Mindennemű órák raktára.

FITTLERSÁNDOR

orgona és harmónium gyára
Pesterzsébet, Határ-ut 20.

Készít:

**Új Orgonákat,
Orgonasípokát,
iskolai és templomi
Harmóniumokat.**

Javítások gyorsan, szakszerűen mérsékelt áráért
Árjegyzék és költségvetés díjtan

ALAPÍTTATOTT 1910-BEN

„DANKÓ“ Temetkezési Vállalat

(Tulajdonos: EKLI JÓZSEF.)

DEBRECEN,
KOSSUTH-U. 6. SZÁM.

Telefon: nappal 322.

Telefon: éjjel 66. sz.

M. kir. Tisza István tudományegyetemi klinikák, Állami gyermekmenhely, Honvédkórház, Református apolda, Debrecen szabad királyi város szállítója.

TELEP ÉS KOPORSÓGYÁR: DOMB-UTCA 16. SZ.,
hol éjjel is a gyászoló közönség rendelkezésére állunk.

Olcsó árak. ♦ Szolid kiszolgálás. ♦ Előnyös fizetési feltételek. ♦ Temetéseket vidéken is vállalunk.

FONCIÈRE ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ INTÉZET

DEBRECENIVEZÉRÜGYNÖKSÉGE

úgyis mint a TISZÁNTULI REF. EGYHÁZKERÜLET
HIVATALOSAN SZERZŐDÖTT biztosító intézete.

ELFOGAD:

tűz-, jég-, baleset-, szavatossági-, betörés-
ses-lopás-, szállítmány- és élet-biztosítá-
sokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

>>

51—52

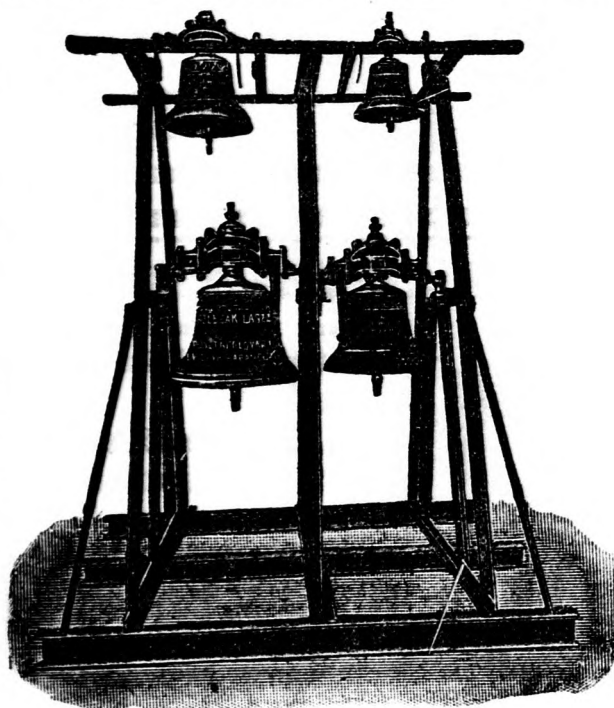
Lelkészeknek, tanároknak, tanítóknak, presbiter-
eknek és egyháztagnak a főtiszteletű és méltó-
ágos egyházkerületi Elnökséggel történt meg-
állapodás alapján külön kedvezmények.

Debrecen, Piac-u. 61. sz., II. emelet.

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang-ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI, FRANGEPÁN-UTCA 77. SZ.

(Saját házában). A nyugati pályaudvartól induló BUR vasúti „ÓR-
HÁZ” megállóhely A) B) C) J) kocsikkal. Telefon: Lipót 813—53

Az 1900. évi párizsi világ-, 1921. és 1923. évi vas- és gépipari kiállításon
aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismeréssel és az 1925. Orsz.
Kézművesipari Társulat versenyén a m. kir. korm. díszoklevelével kitüntetve
és az 1926. évi kézműipari kiállításon a m. kir. kormány által
díszoklevelével kitüntetve.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

*

A háztartás, mezőgazdaság és ipar körébe vágó
összes vasárúk

állandó nagy raktára.

Telefon 6.

MOST MEGJELENT egyházi, irodalmi ujdonságok:

Hegyaljai Kiss Géza dr.: Lélek és élet. (Egyházi beszédek)	Pengő	6.—
Fiers Elek: Isten pénzügyei (Egy lelki- pásztor naplójából)	„	1:60
Ravasz László: Magyar bánat	„	1:20
Fosdick E. H.: A mester jelleme	„	2:56
Szigethy Ferenc: Szavalókönyv (Ifjúsági egyesületek, vasárnapi iskolák szá- mára: Vallásos, hazafias és egyéb ünnepélyes alkalmakra)	„	2.—
Szabó Imre: Mi atyánk (Tíz meditáció)	„	1:28
Sylvester bibliai kézikönyv I. kötet	„	2:40
„ „ „ II. „	„	2:40
„ „ „ III. „	„	2:40
Révész Imre: Mennyei nászdal	„	2.—
Andrássy Kálmán: Szenvedéstől a diadalomig. (Kiadta: Kiss Ferenc)	„	2:40
Andrássy Kálmán: Bibliamagyarázat	„	4.—
Enyedy Andor: Nekem élet a Krisztus	„	5:60
Musnai László: János evangéliumának és leveleinek magyarázata	„	4:80

Legszebb konfirmációi ajándék

Dr. Erdős Károly: Az én vallásom című kis könyvecske, a legalkalmasabb mű a református öntudat erősíté- sére . . . Komoly, nyugodt hangú kis kalauz, amely református fele- kezeti felfogásunkat a szélesebb- körű közönség szellemi nivójához alkalmazkodóan, közérthetően, meg- bízhatóan tolmacsolja. „Sárospataki Református Lapok.” Kötve	Pengő	—56
Dr. Erdős Károly: Fohászok. (Kivonat „Az én vallásom” c. könyvecskeből)	„	—12
Méliusz kis könyvtár I—X. füzet, minde- nik különálló, a 10 füzet együtt	„	3:60
Konfirmációi emléklap, kicsi	„	—04
„ „ nagy	„	—12
„ „ anyakönyv, 1 ív	„	—32
„ „ anyakönyvi kivonat	„	—06
Nagy István: Konfirmációi káté	„	—20
Soltész János: Konfirmációi káté	„	—40

„MÉLIUSZ”

könyv-, papír-, írószer- és
zeneműkereskedésben

Debrecen, Ferenc József-út 26.

TELEFON: 2-70.

Postai megrendelések azonnal expediálódnak.